

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING
MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS - IFLA
MEDLEM AV IFLA EUROPEAN REGION - IFLA ER (EFLA)

Josefines gate 34, 0351 Oslo
Tlf 23 33 24 60
post@landskapsarkitektur.no
www.landskapsarkitektur.no
NO 975 506 533

07.11.2012

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

postmottak@fad.dep.no

Høringsuttalelse til «Forslag om endringer i forskrift 10. januar 1997 nr. 16 til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravferdsforskriften)»

Norske landskapsarkitekters forening (NLA) ønsker å gi uttalelse til forslag til endring i gravferdsforskriften. Det vises i den forbindelse til høringsnotat datert juni 2012. De fleste nye kirkegårdsanlegg planlegges av landskapsarkitekter hvorav en stor andel er medlemmer i NLA.

Vi har merknader til følgende paragrafer i forskriften:

§ 2

Det angis i høringsforslaget at kommunen skal sørge for at det er tilstrekkelig areal til gravplass og selv regulere dette. Vi tror ikke det er hensiktsmessig å lovfeste at det alltid er kommunene som skal stå for å utarbeide reguleringsplan for gravplasser. Mange kirkelige fellesråd har selv kompetanse til å stå for dette arbeidet og vil ha bedre kunnskap om de lokale forholdene på den enkelte gravplass. Dagens detaljreguleringsplaner er ofte relativt detaljerte og vil regulere en rekke forhold som har stor betydning for hvordan en ny gravplass eller utvidelse senere kan bli utformet. Vårt forslag er derfor at det organ som har forvaltningsansvaret bør være ansvarlig for å regulere arealer til gravplass.

Det bør imidlertid presiseres i forskriften at kommunen må sørge for å avsette tilstrekkelig areal i kommuneplanens arealdel. Endringene i plandelen i PBL som ble gjort i 2009 aktualiserer dette. En av intensjonene med endringene er at overordnet plan skal følges. Dette innebærer at det er blitt vanskeligere å få godkjent reguleringsplaner som er strid med kommuneplanens arealdel. Vår vurdering er også at gravferdsforskriften bør ha krav om at areal som avsettes til gravplass skal være egnet til formålet.

Kostnadene til utarbeidelse av reguleringsplan må dekkes av kommunen.

§ 4

NLA mener at ordlyden i første ledd er uklar og har problemer med å forstå bakgrunnen for at det innføres et nytt krav om at graver skal ordnes i rekker og kolonner. Dette kan oppfattes som et pålegg om et regelmessig rettvinklet rutenett. I så fall vil det være begrensende for alternativ utforming av gravfelt og i strid med gjeldende praksis. Med dagens teknologi for utstikking kan vi ikke se behov for denne bestemmelsen. NLA er usikker på hva departementet mener med at graver kan være frittliggende innenfor gravfelt og synes at setningen er uklar.

Det ønskes en endring av kravet til at gravplaner skal være i målestokk 1:100. Målestokk 1:50 er mange ganger mer hensiktsmessig, spesielt for urnegravfelt.

§ 7

Det er positivt at det presiseres at gravplassen skal tilrettelegges etter bestemmelser om universell utforming.

NLA er av den klare oppfatning at det ikke lenger er hensiktsmessig med et konsekvent krav om gjerde og lukkbare porter. Det må presiseres at gravplassen skal være avgrenset fra omgivelsene med en fysisk markering/ tydelig overgang. Valg av løsning vil imidlertid være helt avhengig av stedet og omgivelsene. Bruk av vegetasjon er mange ganger ønskelig som avgrensning. Vi kan heller ikke se at det er behov for å stenge stier og turveier, som fører inn på en gravplass, med porter. Vi anmoder derfor om at dette kravet omformuleres slik at det kan tolkes mer nyansert.

Bestemmelsen om at ingen kan ha vegrett gjennom gravplass bør også vurderes nærmere. Det er ingen tvil om at biltrafikk gjennom en gravplass er uønsket. At en gangveg eller tursti ikke kan krysse gravplassen, uten at den avgrenses med porter og gjerder, fremstår i dag som en lite hensiktsmessig ordning. Gravplassene er ofte et tettsteds eneste skjøttede parkareal og må kunne inngå i en sammenhengende grøntstruktur. En mer fleksibel tilnærming til dette spørsmålet, vil kunne gjøre det enklere å sikre arealer med høy kvalitet til gravplassutbygging.

§ 8

Vi tillater oss å uttrykke skuffelse over at det ikke fremmes forslag om bestemmelser med krav om jordbunnsforhold som sikrer omdanning av gravinnhold i kistegraver. Det anlegges en rekke gravplasser i Norge i dag på arealer som er lite egnet til formålet.

Dette er et stort problem i forhold til de ansattes arbeidsmiljø. I tillegg er det ikke verdig i forhold til avdøde og pårørende når graver ikke kan gjenbrukes på grunn av at det er for lang nedbrytningstid på stedet.

Det forbrukes i tillegg unødig mye areal fordi fredningstiden mange steder må utvides slik at mulighet for gjenbruk reduseres. Vi har i dag metoder som gjør at det er mulig å utbedre forholdene vesentlig ved de fleste typer grunnforhold. Dette vil gi høyere kostnader ved anlegg, men vil være lønnsomt på sikt fordi det vil minske behovet for nye gravplasser og utvidelser.

§ 13

NLA er svært positiv til redusert krav til jordoverdekning da det sikrer en kortere nedbrytningstid og lavere anleggskostnader.

§ 15

NLA kan ikke se at det må være et krav om at det må settes opp navn på minnesmerke ved navnet minnelund slik lovteksten kan tolkes. Det er et ønske at teksten endres til «*Ved navnet minnelund skal det plasseres minnesmerke hvor det kan påføres navn og data på de gravlagte.*» Dersom den avdøde ønsket å bli begravet i minnelund men ikke ønsket å ha navnet sitt på minnesmerket så bør det være rom for det. Det er ikke alle gravplasser som har mulighet for å anlegge både anonym og navnet minnelund.

§ 27

Vi anbefaler at det åpnes for særskilte bestemmelser om nye gravminner på områder som omfattes av en bevaringsplan.

For øvrig ønsker NLA at det utarbeides en veileder til Gravferdslovens forskrift.

Vennlig hilsen

Kathrine Strøm
President

Marit Hovi
Daglig leder